SNEL HERSTEL?

Jef De Vriese

Pastoraal standpunt Juni 2005

In het Evangelie staat vergeving centraal. Indien wij onze zonden belijden is Hij rechtvaardig en getrouw om ons te vergeven (1 Joh. 1:9). Vergeving schenken vraagt van ons dat wij bereid zijn het oordeel dat ons hart over de ander heeft los te laten. Een nieuw begin is dan mogelijk.

DWINGENDE VERGEVING

'Vergeving vragen' kan echter een afleidingsmanoeuvre zonder berouw zijn. Woorden die onze gevallen natuur en onze zonde tegen God en anderen erkennen zijn op zich onvoldoende. Ezau zocht God onder tranen (Hebr. 12:17), maar de spijt van Ezau was geen verbrokenheid. Berouw biedt overgave aan God en mensen aan. Berouw laat zich gezeglijk leiden. Berouw zit op de knieën en heeft zich overgeleverd. Berouw zegt: "Ik ben niet waardig" (Matt. 8:8, Luc. 15:18), laat de controle over de gang van zaken los en laat het initiatief aan de ander over.

Belijden zonder berouw is geestelijk misbruik. De zondaar belijdt, maar verwacht van de ander snel herstel. De zondaar behoudt het stuur en levert zich niet over aan het welzijn van de ander, desnoods ten koste van zichzelf. Hij vraagt vergeving met een dwingende verwachting: het herstel van de schade aan zichzelf. Dit betekent vermoedelijk dat hij niet beseft welke schade hij heeft aangericht. Snel herstel zegt 'zand erover'. Snel herstel put uit zijn initiatief van belijden bepaalde rechten. Maar rechten zijn nu net wat de zondaar niet meer heeft.

ZONDE HEEFT GEVOLGEN

Zonde heeft gevolgen. Er zijn omstandigheden waarin de zondaar een prijs betaalt, ook al is hij een kind van God. David verliest zijn zoon (2 Sam. 12:13-14). Mozes mag het beloofde land niet binnen (Num. 27:12-14). Ananias en Safira verliezen het leven (Hand. 5:1-11). In de gemeente van Korinte zijn velen ziek en gelovigen overlijden (1 Kor. 11:30). De gemeente in het boek Openbaring kunnen hun kandelaar verliezen (Openb. 2-3). Zelfs indien wij onze zonden belijden, kunnen er gevolgen zijn. Na zonde is er wel vergeving, maar voor sommige zonden is er zelfs voor de gelovige geen herstel in de oorspronkelijke toestand meer mogelijk.

Meestal is er inderdaad snel herstel. We vergeven elkaar voortdurend en bedekken de zonde in liefde. Maar sommige zonden snijden zo diep in het leven van het slachtoffer en betekenen zoveel geestelijke wanorde in het leven van de dader, dat belijdenis wel een noodzakelijk bekeringspunt is, maar niet altijd voldoende om naast vergeving ook verzoenend herstel van de oorspronkelijke relatie tot stand te brengen. Voor verzoende relaties is ook een hersteld vertrouwen nodig.

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Theologie en Pastorale Counseling
15de jaargang, 2de kwartaal2005, nr.66, p 36-37
© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.
U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

BEKERING BAART VRUCHT

Berouw erkent de aangerichte schade en stelt zich beschikbaar voor een oplossing. Berouw beseft dat er iets kapot is, ligt wakker van de dingen die de zonde mogelijk maakten en wat ze voor de ander betekent. Berouw doet alles weg wat schade veroorzaakt, neemt initiatieven om toekomstige schade te vermijden, beschermt de belangen van het slachtoffer en is bereid daarin zelf schade te lijden.

Verzoening is een proces van herstel: herstel van het eigen hart (terugwinnen van integriteit; karakter van Christus) en herstel van de relatie (met pastorale aandacht voor de moeite van het slachtoffer die heeft ook tijd nodig). Geloofswoorden moeten zich uitdrukken in heilige geloofsdaden. God is niet geïnteresseerd in woorden, maar in karakter. Bij zonden waarin de vrucht van de Geest manifest en langdurig met voeten werd getreden is er tijd nodig om die geestelijke groei te bewerken, die hersteld vertrouwen mogelijk maakt.

De zondaar moet steeds bereid zijn de tred van het slachtoffer te volgen, de minste te zijn en begrip op te brengen voor de moeite van de ander. Maar dat is nu net moeilijk. Daders hebben meestal een egocentrisch leven dat niet meevoelt met de zwakke. Snel herstel eisen kan een uitdrukking zijn van een gebrekkig vermogen zich in te leven en zich voor te stellen wat in het leven van de ander is teweeg gebracht. Snel herstel willen, kan een symptoom zijn van gevoelloosheid voor eigen zondebesef en gevoelloosheid voor het verdriet van een ander.

Een gevaar bij snel herstel is dat het slachtoffer in een schuldpositie terecht komt doordat deze niet snel genoeg kan vergeven of liefhebben. Het slachtoffer is gewond in zijn geestelijke en emotionele weerbaarheid, en dan wordt het nog opgejaagd om onmiddellijk te handelen alsof er geen pijn was, zonder tijd om te rouwen. Dit geeft de dader opnieuw de teugels. Hij bepaalt dan de procedure in plaats van dat hij zelf moet volgen wat voor het slachtoffer haalbaar en wenselijk is.

AAN VERZOENING WERKEN

Vergeving en elkaar als broeder of zuster in de gemeente van Christus liefhebben zijn een vereiste. Vriendschappelijke relaties zijn in de gemeente echter geen verplichting.

Belijdenis leidt niet vanzelfsprekend tot herstelde bruikbaarheid in de oorspronkelijke bediening voor God of tot herstelde vriendschap, indien die er vroeger was. Wie een bediening wil uitoefenen moet het karakter van Christus weerspiegelen en aan bepaalde voorwaarden voldoen (Tit. 1:7-9). Wie vriendschap wil winnen, moet zijn liefde voor de ander zo uitdrukken dat er geborgenheid en veiligheid wordt aangeboden waarbinnen de ander de relatie opnieuw kan oppakken.

Soms moeten er grenzen worden gesteld om herstel te laten groeien. Voor het slachtoffer is een klimaat van veiligheid nodig. Dat kan betekenen dat de zondaar beperkt wordt in zijn mogelijkheden of zijn omgang met het slachtoffer en dat beiden groeien naar de waarheid (over zichzelf, de ander, vergeving, Gods plan met de relatie, etc.).
Soms zijn dingen zo verziekt of is er geen erkenning van de waarheid, dat er geen volledige verzoening plaats kan vinden.

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Theologie en Pastorale Counseling
15de jaargang, 2de kwartaal2005, nr.66, p 36-37
© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.
U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.

Gelukkig is het in de praktijk zo dat in de meeste van onze relaties wel degelijk herstel tot stand komt.

VRAGEN

- Welke zonde moet beleden worden? Wat? Wanneer? Hoe? Wat waren de gevolgen?
- Welke dingen kunnen nu hersteld worden? Wat kan niet hersteld worden? En hoe wordt hier aan gewerkt?
- Welke stappen moeten worden gezet om de zonde in de toekomst te voorkomen?
- Hoe kan verantwoording worden afgelegd aan iemand die regelmatig de moeilijke vragen stelt en de partijen helpt geestelijke bronnen aan te boren en hen pastorale veiligheid biedt.
- Moeten er ter bescherming grenzen worden gesteld die helpen groeien naar de waarheid? Welke?

Oorspronkelijk verschenen in Tijdschrift voor Theologie en Pastorale Counseling
15de jaargang, 2de kwartaal2005, nr.66, p 36-37
© Centrum voor Pastorale Counseling v.z.w.
U kunt dit artikel voor persoonlijk gebruik downloaden en printen in de layout waarin het zich bevindt. Kopiëren voor gebruik in eigen gemeente, bijbelstudiegroep, etc., is toegestaan. Kopieën mogen niet verkocht worden voor een bedrag dat hoger is dan de werkelijke kopiekosten. Het is niet toegestaan in de tekst wijzigingen aan te brengen of delen van de tekst afzonderlijk te publiceren. Voor overname van de tekst via een tijdschrift, nieuwsbrief, reader, cursus, website, digitale drager of enige andere publicatie is toestemming vereist. Mail: info@devriese.eu. Website: www.devriese.eu.